

Verslag netwerkbijeenkomst

Thema: De werkelijke behoefte

Datum: 8 maart 2017 van 15.30 – 18.00 uur

Locatie: De Witte Vlinder, Van Galenstraat 30, Amersfoort

Welkomstwoord – Eva de Ruiter (expertisegebied: het (proces)begeleiden en verbeteren van samenwerkingen
<https://www.linkedin.com/in/eva-de-ruiter-ab67426/>)

Eva heet een ieder welkom op deze netwerkbijeenkomst van De Levende Stad. Zij fungeert vandaag als dagvoorzitter en geeft aan, dat we vandaag op zoek gaan naar de werkelijke behoefte. Zij wijst op het schoolbord, waar een ieder verzocht wordt zijn of haar behoefte aan te geven op een post-it onder de kopjes “Wat wil ik” en “Wat wil iedereen”. Op het eind van de bijeenkomst zal zij ingaan op de inbreng van een ieder. Daarna geeft ze het woord aan Ruben Postma.

Kennismaking met Ruben Postma (bedrijfsleider van De Witte Vlinder

[\(http://www.bewonersbedrijven.nl/werkbezoek-nieuw-leven-in-de-witte-vlinder/\)](http://www.bewonersbedrijven.nl/werkbezoek-nieuw-leven-in-de-witte-vlinder/)

met als motto: “Bewonersbedrijf Kruiskamp Onderneemt”)

Ruben geeft aan dat het gebouw, waarin we zitten wit is en dichtbij gebouwen staat met het woord “vlinder” in hun naam. Vandaar: De Witte Vlinder.

Hij benadrukt, dat het bij het bewonersbedrijf gaat om het faciliteren van wensen, die leven bij de bewoners. Dus geen standaard aanbod van activiteiten en dan maar kijken wie er komt, maar gericht kijken waar behoefte aan is. De gemeente bleek gecharmeerd te zijn van deze aanpak en heeft De Witte Vlinder financieel ondersteund. Nu vinden er allerlei activiteiten plaats, die je zelf nooit verzonnen zou hebben.

Wat te denken bijvoorbeeld van Mahjong voor Chinezen, een klusteam met mensen uit onder andere Eritrea, Irak en Rusland, Multi-etnische gastvrouwen, cursussen Nederlands voor een ieder, een Ramadan-café en ga zo maar door.

Hij wil de eigen kracht van de mensen in de wijk benutten: Kom bij ons en ga wat doen! Daarbij wil hij zich niet beperken tot de wijk. In plaats daarvan ziet hij mogelijkheden voor activiteiten voor mensen in een veel groter gebied.

Bij dit alles is natuurlijk wel een verdienmodel nodig. Door verhuur van ruimten en een kleine vergoeding voor de horeca-faciliteiten is het mogelijk om het hoofd boven water te houden.

Eva geeft vervolgens het woord aan Elma van Beek:

Stand van Zaken – Elma van Beek (directeur De Levende Stad www.delevendestad.nl)

Elma geeft aan, dat er een duidelijke relatie ligt tussen de activiteiten van De Levende Stad en De Witte Vlinder. Beide zijn we op zoek naar de werkelijke behoefte. Volgens haar is een ontwikkeling alleen dan duurzaam wanneer er voorzien wordt in een behoefte. Het voorzien in een behoefte levert waardecreatie op en daar gaat het om.

Zij gaat nog even kort in op de filosofie van De Levende Stad en de activiteiten, die er ondernomen zijn en worden.

Zij heeft sterk de behoefte om haar boek (alweer 6 jaar oud) zodanig te actualiseren, dat het beter aansluit bij de actuele stand van zaken. Daarom geen nieuw boek, maar een app. Daar wordt op dit moment hard aan gewerkt, te beginnen met een Management-Summary. Door kort en krachtig samen te vatten waar De Levende Stad voor staat hoopt Elma een groter publiek te bereiken en zo ook in financieel opzicht het draagvlak te vergroten.

Vervolgens geeft Eva het woord aan Ineke Jansen.

Ineke Jansen (Governess) over: Wie is CO in CO-creatie?

<http://www.delevendestad.nl/index.php?page=profielpagina&sub=governess>)

Ineke neemt ons aan de hand van een PowerPoint presentatie mee op een filosofische reis, waarbij zij probeert te achterhalen op welke manier we de werkelijke behoefte kunnen bepalen. We kunnen natuurlijk zulke aantrekkelijke producten op de markt brengen, dat het aanbod aantrekkelijk genoeg is om ze te gebruiken. Ook al wisten we zelf niet, dat we er behoefte aan hadden (zie de methode Apple).

Veel moeilijker wordt het wanneer we proberen in te schatten hoe een bepaalde trend zich zal ontwikkelen om op basis daarvan te bepalen waar er “straks” behoefte aan is. Heel vaak worden we ingehaald door de werkelijkheid. Er is real time info nodig en wel NU!. Verder zou er een permanente dialoog moeten plaatsvinden met toekomstige gebruikers (maar wie zijn dat dan?). We moeten niet proberen alles op eigen houtje uit te vinden. In plaats is het sleutelwoord tegenwoordig: Co-creatie. Maar wie is Co eigenlijk????

Hoe zorg je er nu voor, dat je samen met Co tot realisatie komt. Co wil immers alles het liefst direct en dat strookt niet met de trage processen in RO-land. Hoe zorg je er dan voor, dat Co niet afhaakt? Wat wil Co? Wat kan Co? Je moet als regisseur proberen iedereen in een zo vroeg mogelijk stadium aan tafel te krijgen. Daarbij mag je best aardig zijn, maar duidelijkheid is beter. Je moet ook aangeven welke wensen NIET aan bod zullen komen. De regisseur moet op zoek naar mens(w)aardige oplossingen.

Ineke heeft haar bespiegelingen in een boekje opgenomen (“Wie is CO in CO-creatie?”), dat aan alle aanwezigen wordt uitgereikt.

Daarna geeft Eva het woord aan Serge Vonk

Serge Vonk (Directeur IMOSS <http://www.imoss.nl/>).

Serge merkt op, dat in stedenbouwkundige plannen heel vaak dezelfde producten aangeboden worden: Een eengezinswoning van 5,40 m breed, bestaande uit 2 lagen met een kap, die als LEGO-blokjes bouwstenen voor de stad vormen. Typisch een product, dat voortgekomen is uit de vergaande standaardisatie door bouwbedrijven. Als 37% van de huishoudens bestaat uit alleenstaanden (situatie 2015), waarom bouwen we dan nog steeds zoveel woningen, die geschikt zijn voor gezinnen en gewoon te duur zijn voor alleenstaanden. Volgens Serge verdienen alleenstaanden vaak net te veel om in aanmerking te komen voor een sociale woning, terwijl ze de kosten van een woning in de vrije sector (huur) vaak niet kunnen opbrengen. Het middensegment (tussen de 711 en 1000,- aan huur) ontbreekt.

Tot 2040 zit de toename van huishoudens vooral in eenpersoonshuishoudens. Zo'n 900.000 woningen, dat wil zeggen ongeveer 40.000 woningen per jaar. Dat is een grote opgave, maar er wordt nauwelijks iets voor die groep gebouwd. Er is in Nederland dan ook niet zozeer sprake van scheefwonen, maar van scheefbouwen!

Serge heeft het concept Home4one ontwikkeld. Een LEGO-blokje van ongeveer 50 m², voorzien van alle faciliteiten (eigen badkamer, keuken), opgenomen in een complex van dergelijke woningen.

Hij laat zien, dat de ruimte, die ingenomen wordt door 16 “standaard-grondgebonden eengezinshuizen” met voor- en achtertuint en parkeervoorzieningen ook benut kan worden voor een complex van 24 home4one-woningen, ook inclusief parkeervoorzieningen en gezamenlijk groengebied.

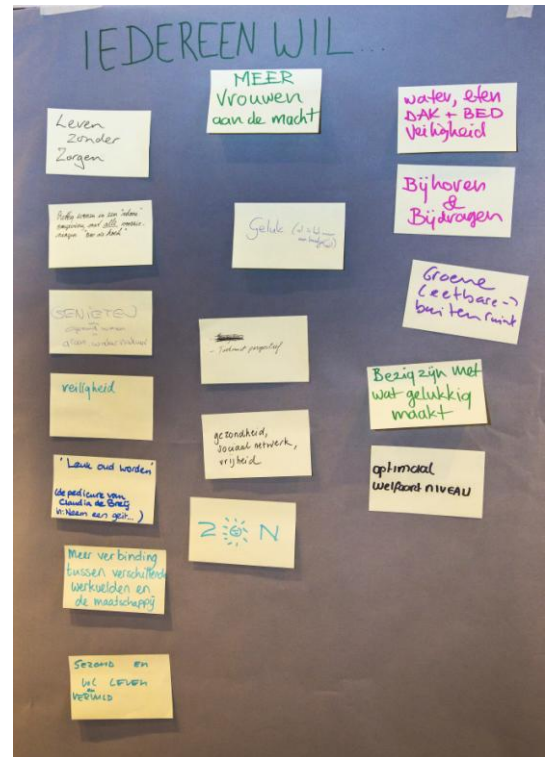
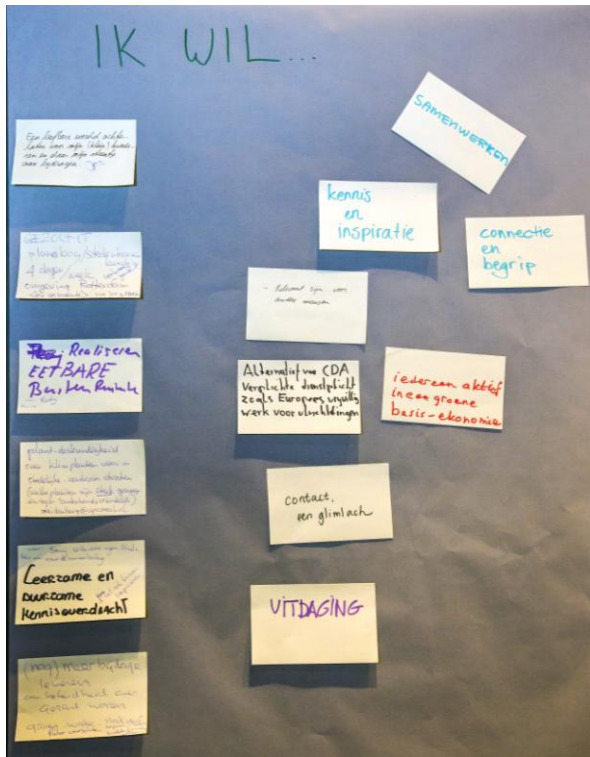

Een dergelijk complex is snel (binnen 6 weken!) te bouwen dankzij vergaande standaardisatie en pre-fab bouwmethode. Een dergelijke woonvorm is door zijn modulaire opzet flexibel en daardoor optimaal inpasbaar.

Serge benadrukt, dat het hier niet gaat om een tijdelijke oplossing (zoals bijvoorbeeld voor statushouders), maar om een oplossing om te voorzien in een permanente behoefte. Het is denkbaar om op de begane grond nog andere functies toe te passen, maar op zich hoeft er niet voorzien te worden in centrale ruimten met wasmachines en dergelijke omdat elke unit zelfvoorzienend is.

Na het enthousiaste verhaal van Serge gaat Eva in op de post-its, waarop aangegeven is wat “ik wil” en wat “iedereen wil”.

De oogst is zeer divers (zie boven) en varieert van eetbare buitenruimten, meer aandacht voor de Amsterdamse tuinsteden, het overbrengen van kennis over duurzaamheid tot vragen over de realisatie van Groen en Water dichtbij huis.

Tenslotte geeft Eva zelf aan, dat zij best vaker als dagvoorzitter wil optreden. Deze wens wordt door de aanwezigen van harte ondersteund.

Netwerken

Tijdens de “borrel” wordt er op ruime schaal van gedachten gewisseld over de ervaringen van deze middag. Natuurlijk wordt er ook flink “genetwerkt”.

**De volgende netwerkbijeenkomst van De Levende Stad vindt plaats op 12 september 2017. Het thema zal dan (onder voorbehoud) zijn:
“Kleinschalige buurtinitiatieven in relatie tot de lokale overheid”**

Deze bijeenkomst is mede mogelijk gemaakt door:

Leida van den Berg, Rianne Manders,
Suzanna Overtoom en Bert Harmelink:

Jos van der Mark:

Wil Groenhuijsen:

De Witte Vlinder:

Organisatie

Verslag

Foto's

Locatie

